

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 5PP/56/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116010622
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Osadská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4116010622.1

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou Mgr. Alexandrou Osadskou, na verejnom zasadnutí konanom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o návrhu odsúdenej P. G. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v Nitre dňa 22.06.2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdenej P. G., E. XX.XX.XXXX K. I. - S. A., J. I. I. - Z., X. XXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 11.05.2016 z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 11.05.2016 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdenej P. G. (ďalej iba „odsúdená“) o jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený Okresným súdom Bratislava III., sp. zn. 46T/67/2012 a Okresným súdom Bratislava II., sp. zn. 5T/41/2011, Okresným súdom Bratislava I., sp. zn. 1T/2/2015 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava II., sp. zn. 4T/67/2012, ktorú odôvodnila tým, že dňom 23.05.2016 jej vznikol nárok na podmiennečné prepustenie.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.06.2016 vykonal dokazovanie výsluchom odsúdenej, čítaním listinných dôkazov, a to najmä žiadosti odsúdenej o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotenia na odsúdenú z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, aktuálneho odpisu z registra trestov a podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 46T/67/2012.

Súd požiadal dotknuté súdy aj o pripojenie ďalších štyroch trestných spisov, ktoré sa týkali žiadosti odsúdenej o podmiennečné prepustenie, avšak do konania termínu verejného zasadnutia, t.j. do 22.06.2016 neboli súdu žiadané trestné spisy doručené, preto vzhľadom na zachovanie zákonnej lehoty v zmysle § 415 odsek 3 Trestného poriadku, súd rozhodol o žiadosti odsúdenej o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody i bez vyžiadaných trestných spisov.

Odsúdená na verejnom zasadnutí uviedla, že v prípade prepustenia bude bývať na adrese I., O.. T.. G. XX, u babičky, bude sa snažiť zamestnať sa. Bola odsúdená 11krát. Pred nástupom do výkonu trestu bola na materskej dovolenke, ale predtým pracovala brigádne cez agentúru, má základné vzdelanie, na riadny pracovný pomer nebola nikdy zamestnaná. Má dve deti vo veku 3 a 10 rokov. Vo výkone trestu bola dvakrát. Toto je tretíkrát, dvakrát bola prepustená na podmiennečné prepustenie, prvýkrát sa osvedčila a druhýkrát sa neosvedčila. Podmiennečných trestov mala uložených 11, keď jej zomrel otec. V roku 2000 bola trestaná za drogy, od roku 2008 už nemá problém s drogami. Peniaze na drogy získavala prácou na ulici. Pokiaľ išlo o spáchanie prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia k tomu uviedla, že v tom čase bola tehotná, vedela, že mala každú chvíľu nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody, ale nevedela, že sa má hlásiť a druhýkrát, keď mala odklad výkonu, tak tam nenastúpila 11 dní.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, zo dňa 10.05.2016 vyplynulo, že odsúdená bola dodaná do ÚVV Bratislava dňa 22.11.2012, zo zdravotných dôvodov jej bol následne 23.11.2012 trest prerušený. Po prerušení trestu opakovane nastúpila do výkonu trestu do ÚVV Bratislava 11.03.2014. V jej správaní sa vyskytol nedostatok týkajúci sa nadväzovania nedovolených kontaktov s inými osobami, po jeho prejednaní sa jej správanie upravilo do prijateľnej podoby. Do UVTOS Nitra - Chrenová bola umiestnená dňa 08.04.2014. Na podmienky výkonu trestu sa zadaptovala bez problémov. Voči príslušníkom vystupovala slušne a úctivo, ich pokyny a nariadenia plnila. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa mala osvojené a snažila sa ich dodržiavať, v jednom prípade však bol zaznamenaný nedostatok, kedy sa zdržiavala vo fajčiarskom priestore počas výdaja stravy, na čo bola upozornená. Prejavuje sa nekonfliktne, je skôr tichšej povahy. Je pracovne zaradená. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne potrestaná nebola a disciplinárne odmenená bola päťkrát (posledné disciplinárne odmenenie bolo 10.06.2016- doplnené zástupcom ústavu na verejnom zasadnutí). K spáchanej trestnej činnosti krádeže a neoprávneného použitia bankomatovej karty zaujíma kritický postoj, svoju vinu si priznáva, najviac trpí odlúčením od detí. Riziko sociálneho zlyhania odsúdenej je stredné z dôvodu jej opakovaného porušovania právnych noriem. Resocializačná prognóza u odsúdenej vyznieva skôr negatívne, závisieť však bude od jej dostatočného uvedomenia si nebezpečnosti páchania trestnej činnosti a potrebnej schopnosti prispôbiť sa náročným životným situáciám. Odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a ústav ju odporučil podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 23.05.2016 splnila formálne podmienky na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak nespĺnila podmienky materiálne. Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podstatou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdená po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatelov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie, a to najmä pre sklon k opakovanému páchaniu trestných činov, vysoké riziko recidívy, slabé sociálne zázemie, nepriaznivú resocializačnú prognózu, nezamestnanosť a z toho vyplývajúce nedostatočné príjmy, preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Z ustanovení § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona a § 68 odsek 5 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdenej je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdená vykonala jednu polovicu z uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázala polepšenie a že sa môže od nej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdená trest vykonáva. Výkon polovice uložených trestov a pozitívne hodnotenie správania odsúdenej a plnenia jej povinností vo výkone trestu a za

to uložené disciplinárne odmeny nepostačovali preto ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdenej. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bola páchatelka automaticky prepustená po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelkinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená, po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelkinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdenej, t. j. pre záver, že odsúdená plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázala nielen polepšenie, ale že možno od nej aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z hodnotenia odsúdenej riaditeľkou ÚVTOS Nitra - Chrenová možno konštatovať, že odsúdená počas výkonu trestu odňatia slobody nebola disciplinárne potrestaná, i keď sa na začiatku vyskytli určité nedostatky v jej správaní a bola päťkrát disciplinárne odmenená. Z hodnotenia vyplynulo, že riziko zlyhania je stredné z dôvodu jej opakovaného porušovania právnych noriem, jej resocializačná prognóza vyznieva skôr negatívne, závisieť však bude od odsúdenej, od jej dostatočného uvedomenia si nebezpečnosti páchania trestnej činnosti a potrebnej schopnosti prispôbiť sa náročným životným situáciám, jej postoj k trestnej činnosti je kritický, svoju vinu si priznáva.

Podstatne odlišný a pritom veľmi negatívny charakter má pritom predovšetkým správanie a konanie odsúdenej na slobode. Z obsahu spisu bolo totiž zrejmé, že odsúdená bola opakovane súdená, celkovo, podľa odpisu z registra trestov, bola odsúdená trinásťkrát, z toho dvakrát bola odsúdená na podmiennečné tresty odňatia slobody a dvakrát súd upustil od uloženia súhrnného trestu. Odsúdená bola deväťkrát odsúdená na nepodmiennečný trest odňatia slobody. Z troch bola podmiennečne prepustená a z toho v dvoch prípadoch súd rozhodol o neosvedčení sa odsúdenej v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia. Posledné dva nepodmiennečné tresty jej boli uložené za trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Jej predchádzajúcu trestnú činnosť môže súd hodnotiť ako rôznorodú, nakoľko sa opakovane dopúšťala trestných činov proti majetku, trestného činu zanedbania povinnej výživy a pod. Je teda osobou s vysokým sklonom k páchaniu trestných činov a z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, aj napriek tomu, že mala ťažký život a musela prekonať neprijemné životné situácie, čo však nemôže byť ospravedlním protiprávneho správania odsúdenou. Odsúdená mala uložené i podmiennečné tresty a v prípade nepodmiennečných trestov bola aj podmiennečne prepustená, avšak možnosti, aby preukázala svoje polepšenie, nevyužila, pretože predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u nej zákonom predpokladaný účel, jej správanie práve na slobode je negatívne a jej resocializačná prognóza z tohto hľadiska je preto výrazne nepriaznivá. Predchádzajúce odsúdenia nevedli k náprave odsúdenej a prevýchove odsúdenej a nedosiahol sa nimi požadovaný zákonom stanovený účel trestu.

Povaha týchto odsúdenou spáchaných trestných činov a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdenú ako osobu so výrazným sklonom k páchaniu trestných činov tvoria u nej také skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jej recidívy a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdenej, aj napriek v celku pozitívnemu hodnoteniu jej správania vo výkone trestu odňatia slobody, nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jej nápravy, že by sa zbavila práve tých charakterových vlastností a

nesprávnych sociálnych návykov, ktoré viedli ku spáchaniu trestných činov a nemožno preto dôvodne predpokladať, že povedie aj na slobode riadny život. U odsúdenej tu preto pretrváva odôvodnená obava z recidívy a vysoké riziko sociálneho zlyhania.

Súd na záver dodal, že ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona je len alternatívou, možnosťou a nie automatickou povinnosťou súdu každej žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody po splnení formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť.

Z uvádzaných dôvodov súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a žiadosť odsúdenej o jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 dní odo _____ dňa jeho oznámenia na Okresný súd Nitra. O sťažnosti _____ rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva výslovne _____ vzdal.